

#4

FÆLLES AKTIVITETER

Madlavning, syning, fodbold...

KONCEPTET

Det er nemmere at lære et sprog, når der er et reelt behov for og ønske om at kommunikere. Hvis man har fælles interesser, har man sandsynligvis også noget at snakke om. Uanset om man er vild med sport, havearbejde, håndarbejde eller skak, kan aktivitetsgrupper være et godt sted for flygtninge at møde nye mennesker og få uformel støtte til deres sprogtilfælgelse. Udgangspunktet er den snak, der opstår, når man er aktive sammen.

Det kan selvfølgelig være svært for dem, der lærer et nyt sprog, at finde nogle at snakke med, som er tålmodige nok til at sænke deres taletempo og tage sig tid til at forstå, hvad en sproglig begynder prøver at sige. I en gruppe med fælles interesser er der større sandsynlighed for at møde sådanne tålmodige samtalepartnere – især når de sproglige begyndere bidrager med relevant viden, erfaring og ekspertise.

Når flygtninge interagerer med folk og organisationer i lokalsamfundet, lærer de samtidig sprog. Den autentiske kommunikation, der opstår, når man deltager i samfundslivet, kan faktisk være en mere effektiv måde at lære sprog på end sprogøvelser, der er taget ud af en sammenhæng. Det er motiverende, man får autentisk feedback og kan føle sig mere sikker i forhold til det nye sprog.

”Hvis nogen er motiveret for at deltage sammen med os i practical projekter, betyder det mere end kun at modtage envejsundervisning fra vores tyske naboer. Mange flygtninge vil gerne bidrage til det samfund, de nu er en del af. Noget, der er brugbart for alle beboere i Nortorf.”

**Deltager,
Haveprojekt
Nortorf, Tyskland**

Her har du måske ikke selv den traditionelle rolle som frivillig. Måske er du selv aktiv i en sportsforening, i en madlavningsklub eller lignende. I så fald kan du prøve at åbne din organisation, forening eller gruppe for nytilkomne borgere.

Den frivillige indsats handler her ikke kun om sprog – det handler lige så meget om at byde flygtninge velkommen og fungere som kontaktperson. Vær især opmærksom på, hvilken viden de nytilkomne kan bidrage med. De kan demonstrere deres færdigheder inden for de forskellige aktiviteter, som sport eller håndarbejde. Sproget bliver relevant gennem aktiviteten. For eksempel er det trænerens instruktioner, der er det centrale sprog i fodboldtræning. I forbindelse med madlavning er opskrifterne, ingredienserne og fremgangsmåden et nemt udgangspunkt for kommunikation. Fordelen ved at lære sprog på denne måde er, at betydningen af ord og udtryk fremgår af aktiviteterne. Støtte med aktivitets-specifikt sprog kan være særligt nyttigt.

Folk med fælles interesser er ofte organiseret i grupper eller foreninger. Sådanne grupper kan gøre en særlig indsats for at give flygtninge en mulighed for at deltage.

Kontakt med flygtninge

Din opgave er at være bindeled mellem flygtningene og din forening. Du kan henvende dig til flygtningeorganisationer eller sprogskoler for at gøre reklame for din forening eller aktivitet og invitere interesserede. Hvis du gerne vil i kontakt med folk, der er særligt interesserede i madlavning, håndarbejde eller sport, så husk at gøre opmærksom på det – men vær åben for, at folk tager andre med, hvis de ikke bryder sig om at komme alene.

Man kan også invitere en gruppe eller et hold fra en sprogskole til at komme på besøg f.eks. i fodboldklubben, når blot man husker, at ikke alle måske er lige interesserede i netop den aktivitet. Så kan det være en god ide, at vise de almindelige aktiviteter på en måde, der både er henvendt til begyndere og til nogle, der har erfaring med aktiviteten.

UDFORDRINGER

Det er ikke altid nemt at gøre det muligt for folk at blive en del af eksisterende grupper. Det hjælper, hvis man kan tale åbent om vanskelighederne. Vær opmærksom på eventuelle kulturelle forskelle, der kan være en hindring for deltagelse. Overvej hvor imødekommende jeres forening vil være. Er I parat til at foretage ændringer i foreningen? Eller skal andre tilpasse sig? I dag er det almindeligt at tage hensyn til vegetarer. Er I villige til også at tage hensyn til religiøst betingede spisevaner?

Disse overvejelser skal ikke afholde jer fra at gå i gang.

Selvom foreningen måske ikke åbner så meget op, som man kunne ønske, er små skridt og det første møde også af stor værdi.

Økonomiske barrierer

Hvis det koster penge at deltage i aktiviteten eller blive medlem af foreningen, kan det være en hindring for mange flygtninge. Det er vigtigt at tage højde for den udfordring og overveje, hvordan socialt og økonomisk dårligt stillede på længere sigt kan deltage. Undersøg, om foreningen kan finde sponsorer eller har adgang til andre midler, der kan støtte flygtninges medlemskab.

Er foreningen villig til at tage imod flygtninge?

Hvis du ønsker at åbne en eksisterende klub eller forening for flygtninge, er det vigtigt, at der er reel støtte til projektet, og at du ikke står alene med det. Tal med de andre medlemmer om planerne og hør, hvad de mener, så du ved, om du har støtte. Det er altid vigtigt at have allierede og nogle at samarbejde med, så man ikke er den eneste, der kæmper for projektet. Hvis der er blandede følelser over for ideen, kan du starte i det små og invitere en eller to flygtninge for at se, hvordan de andre medlemmer reagerer. Vær op-

mærksom på, at det sætter folk i en vanskelig situation, hvis du inviterer dem uden at vide, om de er velkomne i de andre klubmedlemmers øjne.

Deltagerne taler deres modersmål

Selvom målet er at støtte flygtninge i deres sprogtilegnelse, så lad være med at se det som et problem, hvis de taler et andet sprog indbyrdes. Det kan faktisk være nyttigt, fordi de måske hjælper hinanden ved at oversætte ord og udtryk, så alle forstår. Hvis folk taler privat eller laver sjov på et sprog, som andre ikke forstår, og det skaber splittelse i gruppen, kan man altid tale med folk om det. Lad være med at gennemtvunge regler – aftal i stedet i fællesskab de regler, I finder rimelige og relevante.

GRUNDREGLER

- Lad den fælles interesse være det centrale
- Find allierede i klubben/foreningen for at sikre, at flygtningene virkelig er velkomne. Det sætter gæsten i en ubehagelig situation, hvis man inviterer nogen, der egentlig ikke er velkomne.
- Find holdbare løsninger, så flygtningene kan deltage i aktiviteter, der normalt kræver deltagerbetaling.

HAVEARBEJDE ÅBNER HJERTET og løsner tungen

En regnvejrsdag i april mødte en gruppe flygtninge deres tyske naboer i to gamle haver midt i Nortorf.

Der boede ikke nogen i de gamle huse, der lå i haverne. Husene blev brugt til at opmagasinere ting, der var blevet foræret til flygtningene i byen. Men hvad med haverne? Kunne de ikke blive til noget andet end et forladt sted med ukrudt og gamle æbletræer? En kvinde besluttede at starte et haveprojekt for flygtninge.

Julia Beilke er i 40'erne, og hun kunne godt lide tanken om at kombinere havearbejde med at lære de nye indbyggere i Nortorf nær Kiel i Nordtyskland at kende.

"Flygtningene kendte godt de to gamle huse", siger hun, " så vi kunne starte uden videre". Den ene have blev plantet til med grøntsager, og den anden skulle bruges til legeplads og mødested for flygtningefamilierne.

Der blev anskaffet brugte havemøbler og haveredskaber, og de frivillige og flygtningene gik i gang med sammen at luge i haverne og lave bede til grøntsager og blomster. De satte skilte med navn og billede på planterne i bedene, og de satte også skilte på træer og haveredskaber. Haven lignede en billedordbog.

"Flygtningenes ordforråd voksede i takt med planterne", fortæller Julia Beilke. Mens flygtningene arbejdede i haven sammen med de tyske frivillige, lærte de ikke bare navneordene, men også udsagnsordene for, hvad de lavede sammen. Flygtningene lærte det ordforråd, de skulle bruge for at lave aftaler og planer for næste dag i haven, og de trænede tidsudtryk, ugedage og måneder.

I et af husene havde den lokale museumsforening et lager, men da de så haveprojektet, foreslog de at omdanne huset til mødested for flygtningeprojektet. Bystyret støttede ideen og de frivillige, så alle hjalp hinanden med at flytte museets genstande til et andet sted, så huset kunne blive renoveret. Nu hedder det "Det lille hvide hus" og "Den interkulturelle have".

Siden november 2016 har det været et mødested for flygtninge og deres tyske naboer. Frivillige arrangerer aktiviteter fra mandag til lørdag, som bliver slået op på Facebook og WhatsApp.

Det er ikke kun de frivillige og flygtningene i "Die Mitte Nortorf" (som projektet nu hedder officielt), der er fascinerede af, hvad de har dyrket. Det er en model, der kan kopieres af andre byer, der har egnede steder og grupper, der ønsker at bygge bro mellem flygtninge og deres naboer. Nu er huset som et galleri med fotos og tekster af flygtningene og de frivillige.

"Vi bad dem om at skrive noget om sig selv: hvor de kommer fra, og hvad de kan lide at lave i huset eller haven", siger Julia Beilke. Efter et år i Nortorf var det en nem opgave. For Julia Beilke er det vigtigt at understrege, at haveprojektet har gavn for alle i Nortorf. Flygtninge, der ikke blot er passive modtagere, men som bidrager aktivt, har i stigende grad sluttet sig til gruppen af frivillige.

"Hvis man er motiveret for at deltage i et nyttigt projekt, betyder det mere end at man bare lærer noget af sine tyske naboer. Nogle af flygtningene ønsker at gøre noget nyttigt for deres nye samfund – noget nyttigt for alle i Nortorf". Når man deltager i projektet, er man en del af samfundet, og det er den bedste motivation for at lære sproget.